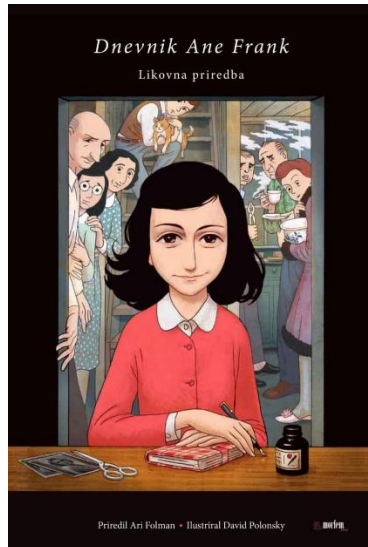

Polonsky, David in Folman, Ari: **Dnevnik Ane Frank** : likovna priredba.

Priredil Ari Folman ; ilustriral David Polonsky ; prevedla Polonca Kovač. Morfemplus, 2024, 155 str.

| M – 4. stopnja

| Frank, Anne, 1929-1945 | Dnevniki | Svetovna vojna 1939-1945 | Judje | Nizozemska | dekleta | družina | holokavst | rasizem | spomini | strah | ujetništvo | zaljubljenost

Strip – Dnevnik Ane Frank v likovni priredbi je primeren za bralce v 3. triletju OŠ, srednješolce in tudi odrasle. Prejel je nagrado Zlatirepec Sophie Castille Award za najboljši prevedeni strip (in sorodne sekvenčne umetnosti) za otroke in mlade leta 2024.

Spodbude in hkrati nadaljnje spodbude za branje:

Kdo je Ana Frank? https://sl.wikipedia.org/wiki/Ana_Frank

12. junija 1942 je Ana v svoj dnevnik, ki ga je od staršev prejela za 13. rojstni dan, prvič zapisala: »Upam, da ti lahko vse zaupam, kot še nisem nikomur, in da mi boš v veliko oporo.«

Priredba *Dnevnika Ane Frank* v strip je najbrž že sama po sebi bližja (mladim) bralcem. Preberimo in preglejmo ga! Nekateri deli *Dnevnika* so predelani v strip, ki je zelo barvit, nekateri odlomki - zdi se, da tisti najbolj intimni - pa so objavljeni v celoti. Na koncu knjige je pojasnilo Arija Folmana, kako sta se s sodelavcem lotila priredbe. Kakšni so prvi vtisi mladih bralcev in kaj menijo o stripu potem, ko so ga natančneje pregledali? Zakaj je strip tako barvit, če je čas dogajanja tesnobno obdobje med 2. sv. vojno, čas strahu in pomanjkanja v skrivališču? (Ana Frank je najstnica, njena čustva so močna, zapisi iskreni, sama se nič ne cenzurira.) Je mlade bralce v stripu kaj presenetilo?

V slovenščini imamo dva prevoda Dnevnika Ane Frank: najprej ga je prevedel Albert širok (leta 1967, nato več ponatisov) in Polonca Kovač (leta 1994 in nato več ponatisov). Leta 2007 smo dobili izdajo Dnevnika z do tedaj neobjavljenimi odlomki; le-ta nima spremne besede in ni doživela ponatisa. Zanimiva je primerjava stripa z integralno različico *Dnevnika* iz leta 2007, še bolj pa s prirejeno izdajo, kakršno je pripravil Anin oče takoj po vojni. Morda so v stripu še bolj vidni Anina prebujajoča se spolnost, njena nestrpne pripombe o sostanovalcih v skrivališču, sovraštvo do matere idr. Oh, te primerjave so bolj za odrasle bralce, kajne? Mlade bralce, ki so prebrali *Dnevnik Ane Frank* v katerikoli

izdaji in pa tole likovno priredbo, bomo preprosto vprašali, katera knjiga jim je bolj všeč in zakaj. (Ni nujno, da bo vsem bolj všeč strip.) Na katere razlike bodo opozorili?

Bomo tudi kaj na splošno o razlikah med stripom in teksti/besedili? Zakaj v zadnjem obdobju izhaja toliko originalnih stripov in zakaj je toliko priredb integralnih besedil v stripe?

Dnevnik Ane Frank je preveden v 70 jezikov. Doživel je veliko priredb v druge medije, npr. štiri celovečerne filme (1959, 1980, 1988, 2016), animirani film (David Polonsky, avtor tega stripa), plesne, dramske, radijske idr. upodobitve. Na tej povezavi so zbrani filmi in druge video upodobitve:

https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_films_about_Anne_Frank

O Ani Frank, o njenem Dnevniku in raznih priredbah je samo na internetu toliko gradiva, da je lahko dobra naloga za knjižnično-informacijska znanja (KIZ). Pripravimo lahko razstavo gradiva, ki ga imamo v naši (šolski) knjižnici.

Na vsak način je Anin *Dnevnik* boleč spomin na njeno usodo in usodo Judov sploh v času nacizma. Misli in občutki mladostnice, ki si je želela postati pisateljica, njena hrepenenja in sanje, ki se zaradi vojne niso uresničila. Ganljiva zgodba mladega dekleta, ki je mnogo prezgodaj zgubilo življenje. Pretresljiva toliko bolj, ko pomislimo, da se vojne dogajajo ves čas in v njih umirajo majhni otroci in mladostniki. V vojnah umira prihodnost človeštva. Smo zmožni spregovoriti o tem? (Ne silimo, toda mladi bralci bodo sami opozorili na to.)

Dnevnik Ane Frank, mlade judinje, je morda še bolj aktualen prav sedaj, ko izraelska vlada vodi vojno proti Palestincem. Toda, koliko so krivi za agresijo Izraela posamezni prebivalci? Bomo spregovorili tudi o tem? (Meni gre srh po telesu, še ko to samo omenjam.)

Guberman, Lena in Forman, Ari: ***Kje je Ana Frank***: likovna priredba.

Besedilo priredil Ari Folman in ilustrirala Lena Guberman ; prevedla Neža Vilhelm.

Jezero : Morfemplus, 2025, 157 str.

| M – 4. stopnja

| Frank, Anne, 1929-1945 | Svetovna vojna 1939-1945 | Judje | Nizozemska | dekleta | družina | holokavst | prijateljstvo | rasizem | spomini | strah | zaljubljenost | stripi

Po grafičnem romanu Dnevnik Ane Frank izraelski režiser Ari Folman z ilustratorko Leno Guberman znova pripoveduje Anino zgodbo, iskala pa sta načine, kako jo razširiti in jo povezati z današnjim svetom. Zdaj je glavna junakinja Kitty, izmišljena Anina prijateljica (Ana je svoj dnevnik nagovarjala kot prijateljico Kitty). Njene dogodivščine se odvijajo v Evropi, kjer je Ana Frank prisotna na različne načine (njen dnevnik je preveden v številne jezike, množice ljudi obiskujejo muzej v Amsterdamu, gledališče, most in ulice so imenovani po njej itd. Kitty pa hkrati odkriva, da so v nekaterih predelih otroci še vedno v vojni nevarnosti, vsako leto več jih migrira in tudi ona jih sreča itd.

Že pri likovni priredbi Dnevnik Ane Frank nisem mogla mimo tega, kar se prav zdaj dogaja med Izraelom in Palestino. Pri tej drugi priredbi pa je presunilo znova: zakaj Kitty ne sreča tudi palestinskih otrok? Bodo izraelski ustvarjalci to zmogli v tretji knjigi? Holokavst je kriv za pomor približno 70 % evropskih Judov. Za kolikšno število Palestincev pa je kriva vojna med Izraelom in Palestino? In koliko Judov umre v tej vojni?

Za nadaljnje branje in raziskovanje:

Na domači strani Bralne značke (Izbori knjig) je **seznam na temo "vojna"**, ki obsega knjige do konca leta 2021. <https://www.bralnaznacka.si/assets/Uploads/Seznam-knjig-z-vojno-tematiko-2021a.pdf>

V središču Amsterdama na Nizozemskem je **Hiša Anne Frank**, pisateljska hiša in biografski muzej, posvečen Anni Frank. Del stavbe je njihovo medvojno skrivališče. Za obisk muzeja se je treba prijaviti prek spleta mnogo prej, obiskovalcev je namreč ogromno: <https://www.annefrank.org/en/>